

VENDIM
Nr. 264, datë 27.4.2023

**PËR MIRATIMIN E PROCEDURAVE, KRITEREVE DHE RREGULLAVE PËR
ZBATIMIN E PROGRAMIT TË NXITJES SË PUNËSIMIT, SIPAS SKEMËS SË
GARANCISË RINORE NËPËRMJET TË NXËNIT NË VENDIN E PUNËS**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikave 2, shkronja “gj”, e 4, të nenit 11, të ligjit nr. 15/2019 “Për nxitjen e punësimit”, me propozimin e ministrit të Financave dhe Ekonomisë, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

1. Ky vendim përcakton procedurat, kriteret dhe rregullat për zbatimin e programit të nxitjes së punësimit, sipas skemës së garancisë rinore nëpërmjet të nxënit në vendin e punës për të rinjtë.

2. Programi i nxitjes së punësimit, sipas skemës së garancisë rinore, ka për qëllim përfshirjen në tregun e punës të të rinjve të moshës 15–29 vjeç, që nuk janë në punësim, arsim ose formim profesional, nëpërmjet të nxënit në vendin e punës.

3. Ministri përgjegjës për çështjet e punësimit dhe aftësive miraton planin e shpërndarjes së fondeve dhe pjesëmarrësve në programin e nxitjes së punësimit dhe rajonet, ku do të zbatohet programi në bazë të planit të zbatimit të garancisë rinore, pas propozimit nga institucioni përgjegjës për punësimin dhe aftësitë.

4. Zbatimi i këtij programi do të realizohet në përputhje me parimet e bashkëpunimit dhe sigurimit të cilësisë në sistemin e arsimit e formimit profesional (AFP).

5. Ofrimi i këtij programi realizohet në bashkëpunim të ngushtë ndërmjet punëdhënësve, të rinjve pjesëmarrës, strukturave rajonale të punësimit dhe institucioneve publike ofruese të AFP-së.

6. Ky program zbatohet bazuar në një proces të drejtë dhe konkurrues aplikimi.

7. Ky program zbatohet dhe administrohet nga Agjencia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive.

II. PROGRAMI

1. Programi i nxitjes së punësimit, sipas skemës së garancisë rinore, realizohet me anë të kurseve 3 deri në 6-mujore të formimit profesional nëpërmjet të nxënit në vendin e punës dhe më pas punësimit për 6 (gjashtë) muaj të tjerë.

2. Të rinjtë pjesëmarrës në këtë program (kursantët) angazhohen për pjesën praktike të kursit, deri në 32 (tridhjetë e dy) orë mësimore në javë, gjatë 4 (katër) ditëve të javës. Për kursantët nën 18 vjeç zbatohen kushtet e punësimit në përputhje me rregulloren për mbrojtjen e fëmijëve në punë (miratuar me vendimin nr. 108, datë 15.2.2017, të Këshillit të Ministrave. Një ditë në javë, kursantët do të plotësojnë formimin teorik profesional, për 4 (katër) orë mësimore, pranë një ofruesi publik të AFP-së.

3. Për qëllim të zbatimit të programit të nxitjes së punësimit, sipas skemës së garancisë rinore, nëpërmjet të nxënit në vendin e punës, hartohen programe të kurseve të formimit profesional, të përshtatshme për të rinjtë pjesëmarrës, në përputhje me profilet profesionale dhe kriteret e njoftuara në thirrjen përkatëse.

4. Programet e kurseve të formimit profesional miratohen nga një komision i përbërë nga drejtori i AFP-së në AKPA, një përfaqësues nga AKAFPK-ja dhe drejtori i ofruesit të AFP-së.

5. Institucioni ofrues publik i AFP-së mbikëqyr zbatimin e pjesës praktike të kursit të formimit profesional, plotësimin e formimit teorik profesional dhe vlerësimin e vazhduar e

përfundimtar të kursantëve nëpërmjet angazhimit të mësimdhënësit të institucionit publik ofrues të AFP-së, në bashkëpunim me instruktorin në biznes.

6. Mësimdhënësi i institucionit ofrues publik i AFP-së angazhohet:

- një ditë në javë për katër orë mësimore për kursin teorik pranë institucionit ofrues publik të AFP-së për plotësimin e formimit teorik;

- 4 (katër) orë mësimore në javë për mbikëqyrjen e kursantëve në vendin e punës në subjekt;

- për vlerësimin e tyre në fund të periudhës së kursit të formimit profesional të të nxënësve në vendin e punës.

7. Në përfundim të programit të kursit profesional, kursantët vlerësohen dhe pajisen me dokumentin e certifikimit, në përputhje me udhëzimet përkatëse të legjislacionit të AFP-së për vlerësimin, provimet dhe certifikimin për kurset e veçanta.

III. PROCEDURAT, RREGULLAT DHE KRITERET E APLIKIMIT DHE TË PËRFITIMIT TË PROGRAMIT

1. Të drejtën e përfitimit nga ky program e kanë të gjithë të rinjtë, referuar në pikën 2, të kreut I, të këtij vendimi, të regjistruar prej jo më shumë se 4 (katër) muajsh në strukturën përkatëse të punësimit.

2. Kanë të drejtë të përfitojnë nga ky program punëdhënësit e regjistruar në strukturën përkatëse të punësimit, që veprojnë si persona fizikë e juridikë.

3. Punëdhënësit duhet të plotësojnë njëkohësisht kriteret e mëposhtme:

- a) Të jenë të regjistruar prej jo më pak se 6 (gjashtë) muajsh;

- b) Janë aktivë dhe nuk janë në proces falimentimi;

- c) Vetëdeklarojnë se nuk kanë të regjistruar shkelje të legjislacionit të punës për të paktën 2 vitet e fundit;

- ç) Nuk kanë detyrime tatimore të prapambetura;

- d) Vetëdeklarojnë se disponojnë burime njerëzore dhe infrastrukturore në mbështetje të këtij programi;

- dh) Vetëdeklarojnë se kanë vende të lira pune.

4. Pozicionet e punës, në të cilat do të angazhohen kursantët, në kuadër të këtij programi, janë pozicione të lira pune, në të cilat kursantët do të punojnë edhe për të paktën 6 (gjashtë) muaj të tjerë pas përfundimit të programit të nxitjes së punësimit, sipas skemës së garancisë rinore, nëpërmjet të nxënësve në vendin e punës. Përgjatë këtyre 6 (gjashtë) muajve të punësimit, punëmarrësit do të paguhet nga punëdhënësi të paktën me pagë minimale në shkallë vendi.

5. Punëdhënësit kanë detyrimin të caktojnë të paktën një instruktor për çdo grup përfituesish me deri në 5 (pesë) punëkërkues të papunë në varësi të kapaciteteve dhe vendeve të lira të punës.

Në rast të largimit të instruktorit, punëdhënësi ka detyrim të njoftojë brenda 5 (pesë) ditëve pune strukturën përkatëse të punësimit në lidhje me largimin dhe zëvendësimin e tij/saj në përputhje me kriteret profesionale të parashikuara në pikën 6, të kreut III, të këtij vendimi.

6. Personi, i cili angazhohet si instruktor në biznes, përzgjidhet nga punëdhënësi dhe duhet të jetë staf i punësuar pranë tij. Instruktori në biznes duhet të plotësojë këto kriteret profesionale dhe personale, si më poshtë vijon:

- a) Të ketë përvojë pune të paktën 3 (tre) vjet në profesione që lidhen me programin e praktikës profesionale të biznesit;

- b) Të zotërojë aftësi të mira organizative, planifikuese dhe komunikimi;

- c) Të jetë i/e aftë të udhëheqë dhe të mbikëqyrë ecurinë e kursantëve për përvetësimin e aftësive profesionale gjatë kohëzgjatjes së programit të të nxënësve në vendin e punës;

- ç) Të jetë i/e aftë të vlerësojë ecurinë dhe arritjet e kursantëve.

7. Instruktori në biznes ka për detyrë të këshillojë, të drejtojë e të ndihmojë kursantët për t'u aftësuar në punë e procese, të përcaktuara sipas programit të formimit profesional dhe të bëjë vlerësimin dhe raportimin e ecurisë së kursantëve.

IV. MBËSHTETJA E PËRFITUESVE

1. Kursantët, pjesëmarrës në këtë program, përfitojnë:

a) bonus transportit, në vlerën 1 600 (një mijë e gjashtëqind) lekë në muaj, për të gjithë kohëzgjatjen, për mbulimin e shpenzimeve të transportit, në rast se banojnë më shumë se 2 (dy) km larg vendit të punës. Pagesa e bonusit të shpenzimeve të transportit bëhet çdo muaj në llogarinë e kursantit;

b) pagesë për pjesëmarrje në kursin e formimit profesional, në masën 80% të pagës minimale në shkallë vendi gjatë gjysmës së parë të kursit dhe 100% të pagës minimale në shkallë vendi për pjesën e mbetur. Pagesa për pjesëmarrje do të bëhet çdo muaj në llogarinë e kursantit.

2. Punëdhënësit, pjesëmarrës në program, rimbursohen për kategoritë e mëposhtme të shpenzimeve:

a) Pagesën e instruktorit në biznes, i cili do të angazhohet në masën 20% të kohëzgjatjes normale ditore të punës, për çdo grup prej 5 (pesë) kursantësh. Paga mësimore orare e instruktorit në biznes nuk mund të kalojë pagesën mësimore orare të një instruktori në institucionet publike të AFP-së, sipas legjislacionit përkatës;

b) Pagesën për sigurimin e kursantit për aksidente në punë gjatë kohëzgjatjes së kursit të formimit profesional;

c) Pagesën për sigurimet e detyrueshme shoqërore dhe shëndetësore, në masën e pagës minimale për 6 (gjashtë) muajt e tjerë të punësimit.

3. Punëkërkuessit e papunë, pjesëmarrës në këtë program, nuk mund të zëvendësohen dhe kanë të drejtë të marrin pjesë vetëm një herë në këtë program.

V. PROCEDURAT E NJOFTIMIT DHE ZBATIMIT TË PROGRAMIT

1. Institucioni përgjegjës për punësimin dhe aftësitë, nëpërmjet strukturave të tij, publikon informacionin e nevojshëm në Buletinin e Njoftimeve Publike dhe në platforma të tjera (faqe interneti, media sociale, shtyp, tryeza diskutimesh etj.) lidhur me zbatimin e programeve dhe informon punëdhënësit e punëkërkuessit të regjistruar.

2. Institucionet publike ofruese të AFP-së, nëpërmjet njësive të tyre të zhvillimit, promovojnë këtë program dhe informojnë punëdhënësit me të cilët kanë bashkëpunim.

3. Çdo thirrje për kërkesë pjesëmarrjeje në këtë program përmban kriteret e kërkesës, fushat dhe vlerat e financimit, kriteret e pjesëmarrjes, procedurën e vlerësimit dhe njoftimit, afatet e aplikimit, si edhe dokumentet shoqëruese që kërkohen në kuadër të kërkesës.

4. Punëdhënësit paraqesin kërkesën për përfshirjen në program nëpërmjet portalit qeveritar “e-Albania”, duke ngarkuar dokumentacionin e mëposhtëm:

a) Formularin e kërkesës të plotësuar, sipas modelit standard, të miratuar dhe publikuar nga institucioni përgjegjës për punësimin dhe aftësitë;

b) Autorizimin e punëdhënësit, me të cilin autorizohet institucioni përgjegjës për punësimin dhe aftësitë për të kryer të gjitha verifikimet dhe kërkimet e nevojshme të dokumenteve dhe të të dhënave të kërkesës;

c) Vetëdeklarimin për mospasjen në ngarkim të punëdhënësit të shkeljeve apo të sanksioneve që lidhen me legjislacionin e punës, përgjatë dy viteve të fundit;

ç) vetëdeklarimin se disponojnë burime njerëzore dhe infrastrukturore në mbështetje të këtij programi.

5. Struktura përkatëse e punësimit, brenda 7 (shtatë) ditëve pune nga marrja e kërkesës nëpërmjet portalit qeveritar *e-Albania*, verifikon plotësimin e kriterëve nga kërkuesit dhe shqyrton dokumentet mbështetëse të paraqitura prej tyre, nëpërmjet dokumenteve të mëposhtme:

a) Ekstraktit historik të punëdhënësit, të lëshuar nga Qendra Kombëtare e Biznesit;

b) Vërtetimit për pagimin e detyrimeve tatimore;

c) Vërtetimit për derdhjen e kontributeve shoqërore e shëndetësore për tatimpaguesin për 12 (dymbëdhjetë) muajt e fundit.

6. Në rast të mangësive në informacion dhe dokumentacion kërkohet që aplikantët të bëjnë plotësimin e tyre, në mënyrë elektronike, brenda një afati të caktuar që nuk mund të jetë më shumë se 3 (tri) ditë pune.

7. Në përfundim të procedurës së verifikimit, struktura përkatëse evidenton punëdhënësit që plotësojnë kriteret dhe i dërgon pranë institucioneve ofruesve publike të AFP-së për të hartuar dhe finalizuar programin e trajnimit, brenda 15 (pesëmbëdhjetë) ditëve kalendarike.

8. Pasi punëdhënësi ka finalizuar programin e trajnimit, struktura përkatëse e punësimit harton listën e punëkërkuësve të papunë, që plotësojnë kriteret për pjesëmarrje në këtë program brenda 7 (shtatë) ditëve pune.

9. Në strukturën përkatëse të punësimit ngrihet komisioni i miratimit të projekteve, i cili përbëhet nga të paktën 3 (tre) anëtarë, njëri prej të cilëve është përfaqësues i institucioneve ofruese publike të AFP-së. Komisioni ka për detyrë që brenda 5 (pesë) ditëve pune të shqyrtojë projektet e nxitjes së punësimit të të nxëniet nëpërmjet punës, duke pasur në vëmendje programin, kapacitetet trajnuese të punëdhënësit, si dhe fondin në dispozicion për këtë thirrje.

10. Struktura përkatëse e punësimit njofton punëdhënësin brenda 2 (dy) ditëve pune për miratimin ose refuzimin e aplikimit të tij.

11. Për kursantët, të cilët janë përfitues të skemës së ndihmës ekonomike, struktura rajonale e punësimit kryen njoftimin përkatës në njësinë përgjegjëse të shërbimit social.

12. Të drejtat dhe detyrimet e palëve të përfshira në zbatimin e këtij programi do të përcaktohen në bazë të një marrëveshjeje 4-palëshe (katërpalëshe), ndërmjet strukturës përkatëse rajonale të punësimit, punëdhënësit, kursantit ose prindit/kujdestarit ligjor dhe institucionit ofrues të AFP-së, në përputhje me dispozitat e Kodit të Punës, si dhe legjislacionit për nxitjen e punësimit dhe AFP-në. Modeli i marrëveshjes hartohet nga institucioni përgjegjës për punësimin dhe aftësitë.

13. Në rast të mospërmbushjes së detyrimeve kontraktuale nga punëdhënësi, ai detyrohet të kthejë 100% të subvencionit të përfituar dhe përjashtohet nga përfshirja në këtë program për të paktën 3 (tre) vjet. Në këtë rast, kursanti dhe ofruesi publik i AFP-së duhet të njoftojnë menjëherë strukturën rajonale të punësimit.

14. Në rast se punëdhënësi e zgjidh kontratën përpara përfundimit të programit, për shkaqe të arsyeshme dhe të justifikuara, që lidhen me thyerjen e rregullave të etikës e sjelljes nga ana e kursantit dhe shkelje në mënyrë të përsëritur të rregullores së brendshme të punëdhënësit, ky i fundit nuk ka detyrim për të kthyer shumën e përfituar nga programi, deri në datën kur ka njoftuar palët për zgjidhjen e kontratës.

15. Zbatimi i këtij programi do të monitorohet nga strukturat përkatëse të punësimit dhe institucionet ofruese publike të AFP-së.

VI. DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE

1. Efektet financiare, që rrjedhin nga zbatimi i këtij vendimi, përballohen nga buxheti i miratuar për Agjencinë Kombëtare të Punësimit dhe Aftësive, në programin “Tregu i punës”, të Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë.

2. Institucioni përgjegjës për punësimin dhe aftësitë përgatit raportin vjetor për zbatimin e këtij programi, brenda datës 31 mars të vitit pasardhës, dhe ia paraqet ministrisë përgjegjëse për çështjet e punësimit dhe strukturës përgjegjëse të ndihmës shtetërore.

3. Vlerësimi i ndikimit të programeve kryhet çdo 4 (katër) vjet nga ministria përgjegjëse për çështjet e punësimit, nëpërmjet ekspertëve ose organizatave me përvojë në këtë fushë.

4. Afati i zbatimit të këtij programi është 5 (pesë) vjet nga hyrja në fuqi e këtij vendimi.

5. Ngarkohet institucioni përgjegjës për punësimin dhe aftësitë për hartimin e rregullores të zbatimit të programit të nxitjes së punësimit, sipas këtij vendimi, e cila miratohet nga titullari brenda 3 (tre) muajve nga hyrja në fuqi e këtij vendimi.

6. Ngarkohet Ministria e Financave dhe Ekonomisë dhe Agjencia Kombëtare e Punësimit dhe Aftësive për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ZËVENDESKRYEMINISTËR

Belinda Balluku